

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1135/23-S

Název	Základní škola a mateřská škola Hrubý Jeseník, okres Nymburk
Sídlo	Hrubý Jeseník 123, 289 32 Oskořínek
E-mail	info@zshrjesenik.cz
IČO	75 030 594
Identifikátor	600 050 793
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Oberhel
Zřizovatel	obec Hrubý Jeseník
Místo inspekční činnosti	Hrubý Jeseník 123, Oskořínek Hrubý Jeseník 51, Oskořínek
Inspekční činnost na místě	20., 21 a 24. dubna 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny a školní jídelny. V hlavní budově je umístěna ZŠ a školní družina, MŠ pak ve vedlejší budově v areálu školy. Od předchozí inspekce došlo ke zvýšení celkového počtu dětí, individuálně vzdělávaných žáků i dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Vzhledem k tomu došlo i ke zvýšení počtu pedagogů, především asistentů pedagoga.

Vzdělávání 27 dětí (naplněnost 96 %) probíhá v jedné věkově smíšené třídě. Povinného předškolního vzdělávání se účastní pět dětí. Mateřská škola vzdělává tři děti se SVP a dvě mladší tři let.

Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělávali ve třech třídách 53 žáci 1. – 5. ročníku, dva žáci se vzdělávají v zahraničí a dalších 18 individuálně včetně jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem. Celkem je v ZŠ zapsáno 73 žáků (naplněnost 70 %). Devět žáků má SVP, šest z nich se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. K pravidelné docházce do jednoho oddělení školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 30 účastníků (naplněnost 75 %).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel je ve funkci téměř dvacet let. Pro výkon funkce splňuje potřebné kvalifikační předpoklady. Dílčí kompetence řízení účelně delegoval na svou zástupkyni pro ZŠ. Část kompetencí souvisejících s řízením MŠ předal zástupkyni pro předškolní vzdělávání. Hospitační činnost v ZŠ i MŠ je systematická, má pozitivní vliv na průběh vzdělávání. Řediteli se daří vytvářet vstřícné prostředí účinně podporující spolupráci všech zaměstnanců. Nedostatky v aplikaci právních předpisů se projevily v nesprávné organizaci předškolního vzdělávání, např. chybném přerušení provozu školy, stanovení počtu dětí ve třídě, realizaci kroužku.

Vzhledem k umístění jednotlivých součástí školy a častému průběžnému kontaktu zaměstnanců je vnitřní komunikační systém funkční. K informování zákonných zástupců dětí i žáků škola efektivně využívá webové stránky, nástěnky, třídní schůzky, ale také individuální konzultace o výchovně-vzdělávacích pokrocích žáků a dětí. V případě potřeby zprostředkovává škola kontakty na odborníky.

Na vzdělávání v ZŠ se podílí čtyři učitelé (včetně ředitele) a čtyři kvalifikované asistentky pedagoga. Zájmové vzdělávání zajišťují dvě kvalifikované vychovatelky. Pedagogický tým MŠ je tvořen dvěma učitelkami a dvěma kvalifikovanými asistentkami pedagoga. MŠ nemá provozního zaměstnance, proto v době inspekce učitelky nevhodně ve své přímé pedagogické činnosti zajišťovaly utírání stolů po pracovních činnostech, vytírání umývárny, šatny, přípravu a úklid lehátek a lůžkovin.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánovité a je realizováno v souladu s potřebami školy. Aktuálně je zaměřeno na podporu klíčových kompetencí dětí a žáků, aktivizující metody ve výuce zaměřené na kritické myšlení a čtení s porozuměním.

Školní poradenské pracoviště účelně koordinuje využití podpůrných opatření při výuce žáků se SVP a v potřebném rozsahu poskytuje informace jejich zákonným zástupcům. Vyučující si informace o dětech i žácích předávají osobně při každodenním kontaktu. Metodicka prevence rizikového chování a výchovná poradkyně úzce spolupracují při naplňování školního preventivního programu, na kterém se podílí všichni pedagogové ZŠ a je zaměřen především na bezpečnost, předcházení užívání návykových látek a rizikovému chování žáků.

Škola vynakládá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu a od zřizovatele účelně a hospodárně, zapojila se také do rozvojových programů na posílení vybavení počítači v MŠ i ZŠ nebo na projektové dny. Z těchto prostředků zajistila také mzdové prostředky pro školního asistenta.

ZŠ poskytuje vzdělávání ve třech kmenových učebnách, každá je vybavena prezentační technikou a počítači nebo tablety. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola menší vyhovující tělocvičnu a hřiště v majetku obce. Školní družina má pro svou činnost vlastní prostory s dostatkem pomůcek a efektivně využívá i další zázemí školy. Modernizace učebny a vybavení vhodnými pomůckami v budově MŠ vytváří optimální předpoklady pro realizaci vzdělávání dětí. Zahrada MŠ nabízí podnětné prostředí pro hru a spontánní pohyb.

Školní prostory jsou dostatečně zabezpečeny proti vstupu cizích osob. Děti, žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou dostatečně a prokazatelně seznamováni s bezpečným zacházením s pomůckami i s bezpečným chováním, tělovýchovná zařízení prochází pravidelnými revizemi. Systém prevence úrazů a bezpečnosti a ochrany zdraví je funkční. Počet zaznamenaných úrazů je nízký, jedná se pouze o drobná poranění při vzdělávání. Dohledy nad žáky byly stanoveny a v průběhu inspekční činnosti řádně vykonávány.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v MŠ příznivě ovlivňovalo příjemné klima provázené vřídým a empatickým přístupem pedagogů k dětem, které mělo velmi výrazný vliv na jejich spokojenost a pohodu. Poměr spontánních a řízených aktivit byl vyvážený. Při ranních činnostech děti využívaly zejména podněty pro rozvoj jemné motoriky, pohybu, didaktické a konstruktivní hry. Vzdělávací obsah vycházel z předcházejících znalostí a dovedností dětí.

Způsob práce učitelky byl zpravidla založen na přirozených herních aktivitách, které byly dále rozvíjeny v přirozeném učení. Zvolené metody a formy byly promyšlené, odpovídaly stanoveným cílům a potřebám dětí. Vedly k jejich aktivizaci, k získávání informací, zkušeností. Učitelky účelnou frontální a skupinovou organizační formou práce vhodně aplikovaly metody problémového, situačního a prožitkového učení. V mnoha případech byly děti správně pobízeny i ke kritickému myšlení. Nabídka vycházela ze ŠVP a téma motivačně postupovalo činnostmi v průběhu celého dne. Aktivity byly diferencovány převážně s ohledem na věkové zvláštnosti dětí, zohledňovaly jejich vzdělávací potřeby. Při všech činnostech učitelky poskytovaly dětem prostor pro sdělování zážitků, pocitů a nálad. Průběžně je pozitivně hodnotily, což posilovalo jejich sebedůvěru, zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí však nebylo zaznamenáno.

V době inspekce bylo naplňování doporučení školských poradenských zařízení zřejmé u všech dětí se SVP. V průběhu dopoledních činností byla dětem zajištěna náležitá podpora a speciálně pedagogická péče, kdy zábavnou formou s učitelkou či asistentkou pedagoga pracovaly individuálně nebo v menší skupině, měly také dostatek prostoru k aktivitám dle vlastního zájmu. Děti se SVP se převážně do činností zapojovaly, učitelky i asistentky pedagoga vhodně reagovaly na jejich aktuální potřeby a požadavky. Účinnou spoluprací příkladně vytvořily optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a dosáhly samostatnosti dětí podle jejich možností.

Zdravotně preventivní pohybové činnosti motivované říkadly byly vhodně zvoleny k rozvoji fyzické zdatnosti dětí. Přiměřeně individuálním možnostem dětí byla odstupňována podpora samostatnosti při stolování. Zavedená nabídka pití je účelná, děti jsou vedeny k jejímu využívání podle svých potřeb v průběhu celého dne. Odpolední odpočinek je správně

diferencovaný podle potřeb dětí, po relaxaci jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny jiné klidné aktivity mimo lůžko.

Společnými klady hospitovaných hodin ZŠ byly příjemná atmosféra, esteticky podnětné prostředí a vstřícný vztah mezi učiteli a žáky. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a pokyny srozumitelné. Žáci respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli. Dařilo se využívat znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací. Převažovala účinná frontální výuka, která byla vhodně doplněna samostatnou prací a aktivitami ve dvojici. Učitelé také vhodně podporovali žákovskou spolupráci zařazováním efektivní práce ve skupinách. Systematické, soustavné a účelné používání prezentační techniky, tabletů a počítačů ve výuce má pozitivní dopad na utváření klíčových kompetencí žáků.

Vyučující efektivně podporovali rozvoj osobnostních a sociálních dovedností žáků a individuálně pracovali se žáky se SVP, smysluplně byla využita i diferenciací. Spolupráce učitelů s asistentkami pedagoga byla účinná a umožňovala individualizaci při práci se žáky se SVP a také se smysluplně a efektivně podílela na vzdělávání žáků ve třídách se spojenými ročníky.

Vědomostní, dovednostní a postojové cíle byly vyváženě při výuce naplňovány. Žáci prokazovali osvojení vědomostí a dovedností odpovídající osnovám daného předmětu a ročníku v závislosti na jejich osobních možnostech. Příležitostí ke zlepšení je systematické hodnocení a sebehodnocení žáků směrem k cíli hodiny.

Významným pozitivem hodin českého jazyka bylo cílené vedení žáků ke čtenářství, čtení s porozuměním a systematické práci s informacemi. Vhodně zařazená dramatizace působila motivačně. Aktivity účelně podporovaly utváření a rozvoj čtenářské gramotnosti žáků.

Ve sledovaných hodinách matematiky učitelky dávaly důraz na budování číselných představ, řešení problémových úloh a podporovaly logický úsudek žáků. Vhodně zařadily také využití algoritmů a ověření správnosti řešení.

Účelně vedené aktivity při výuce anglického jazyka motivovaly žáky k zájmu o cizí jazyk, aktivizovaly je k rozvíjení slovní zásoby a správné výslovnosti. Efektivně byly zařazeny úkoly, které žáci plnili na základě poslechu.

V přírodovědných předmětech učitelka efektivně využila práci ve skupinách a dvojicích pro vyhledávání a následnou práci s informacemi k daným tématům. Společné vytvoření časové osy a myšlenkové mapy smysluplně podpořilo u žáků proces učení.

Účastníci zájmového vzdělávání ve školní družině byli cíleně motivováni k tematicky zaměřeným aktivitám, které účinně podporovaly rozvoj jejich osobnostních a sociálních dovedností a utváření vzájemných vztahů v kolektivu. Respektovali domluvená pravidla a spolupracovali. Jednotlivé činnosti vycházely z jejich individuálních potřeb. Vychovatelky účastníky efektivně motivovaly k rozvoji jejich zájmů. Účastníci jsou účinně vedeni ke zdravému životnímu stylu, zájmu o tělesnou aktivitu a sport, ke kladnému vztahu k přírodě a ochraně životního prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje vzdělávací pokroky dětí prostřednictvím elektronických záznamových archů, které obsahují u každého dítěte pedagogické záměry pro další individuální působení, jejichž naplňování je dále hodnoceno. Z průběhu hospitací vyplynulo, že děti v posledním roce před vstupem do základní školy rozlišují pojmy, tvary, rozumí číselné řadě, zvládají zrakovou a sluchovou diferenciaci. Jsou aktivní, umí se soustředit, samostatně komunikují a dovedou vyjádřit svůj názor. Při činnostech plní zadání a hledají samostatná řešení.

Přiměřeně respektují pravidla chování ve skupině. Vědomosti a dovednosti dětí odpovídají požadavkům realizovaného ŠVP a očekávaným výstupům příslušného rámcového vzdělávacího programu.

V oblasti hrubé motoriky byla většina dětí obratná a pohybově zdatná. Nejstarší se orientují v čase i prostoru, řeší jednoduché početní úkony, problémové situace a učí se pracovat s chybou. Dostatečně byly podporovány pracovní návyky dětí při úklidu hraček a sebeobsluhy, správný úchop psacího náčiní i správné sezení u stolu.

Z hodnocených projevů dětí při hospitacích, záznamů o průběhu vzdělávání a z rozhovoru s učitelkami je zřejmé, že chybí častější zařazování aktivit pro rozvoj základních hudebních dovedností, např. zazpívat píseň intonačně čistě, sledovat a rozlišovat rytmus, melodii, rozvíjet diferenciatní schopnost sluchu, provádět jednoduché hudební improvizace, vyjadřovat se prostřednictvím hudebních činností.

K hodnocení výsledků vzdělávání v ZŠ jsou pravidelně a účelně využívány běžné zdroje pro posuzování kvality v hlavních oblastech své činnosti, např. hospitační činnost vedení školy, hodnocení tematicky zaměřených prací, projednávání výsledků vzdělávání žáků v pedagogické radě. Pravidelně a dlouhodobě využívaným nástrojem pro posouzení kvality vzdělávání je externí testování. Ve školním roce 2021/2022 zde měli žáci obdobně jako v předchozích testováních nadprůměrné výsledky v matematice, českém i anglickém jazyce, přírodovědném a humanitním základu i ekonomických dovednostech. Systém podpory žáků ohrožených školním neúspěchem formou doučování je vhodně realizován a příznivě se odráží ve zlepšení jejich výsledků. Efektivní byla také podpora žáků se SVP s cílem zlepšit jejich individuální výsledky, což se dařilo. Ve školním roce 2021/2022 celkem 51 žáků (75 %) prospělo s vyznamenáním, 13 žáků prospělo, jedna žákyně neprospěla. Všem žákům s potřebou podpůrných opatření pedagogové poskytují systematickou a účinnou podporu, která má přímý pozitivní dopad na jejich výsledky vzdělávání.

Spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí a žáků i s vnějšími partnery je dlouhodobě pro školu přínosná a má významný pozitivní dopad na klima školy, materiální podmínky a úroveň i výsledky vzdělávání.

Škola cíleně podporuje dobré vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání a prezentuje jejich výsledky prostřednictvím tematicky zaměřených realizovaných akcí, projektových dnů, exkurzí, soutěží a dalších akcí.

Realizovaný preventivní program je rovnoměrně rozvržen do školního roku, žáci hojně navštěvují podle svých zájmů kroužky organizované pedagogy. Z realizovaných aktivit a bezproblémového chování žáků mezi sebou lze usuzovat, že je tento program funkční. Za poslední dva roky nebyl zaznamenán žádný výskyt rizikového chování.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně zohledňuje osobní možnosti, jejichž výsledky jsou průběžně prezentovány na webových stránkách školy, výzdobě budov a při realizovaných akcích. Jsou v souladu se vzdělávacími cíli příslušného ŠVP.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekce došlo k navýšení počtu dětí, individuálně vzdělávaných žáků, dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzhledem k tomu došlo i ke zvýšení počtu pedagogů, především asistentů pedagoga.
- Vedení odstranilo všechny nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti.

Silné stránky

- Klid a pohoda vytvářejí atmosféru důvěry a bezpečí a příznivě ovlivňují pozitivní vztahy mezi dětmi v mateřské škole i mezi žáky v základní škole i školní družině a přispívají k rozvoji jejich přirozených sociálních dovedností.
- Škola vytváří optimální podmínky včetně uplatňování odborných pedagogických přístupů k rozvoji osobnosti každého žáka i dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami k učení i ke komunikaci s ostatními. Všem dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření poskytuje systematickou a účinnou podporu, která má přímý pozitivní dopad na jejich výsledky vzdělávání.
- Spolupráce s vnějšími partnery, zřizovatelem i zákonnými zástupci dětí a žáků je dlouhodobě pro školu přínosná a má významný pozitivní dopad na klima školy, materiální podmínky a úroveň i výsledky vzdělávání.
- Cílené a účelné využívání prezentační techniky, tabletů a počítačů ve výuce má pozitivní dopad na utváření klíčových kompetencí žáků.
- Systematické zjišťování úrovně získaných dovedností a vědomostí žáků i aktivní práce s výsledky má významný vliv na dlouhodobě velmi dobré výsledky žáků i v externím testování.
- Podpora čtenářství, práce s textem, získávání informací a čtenářské gramotnosti je kvalitní a pozitivně ovlivňuje učení žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatky v aplikaci právních předpisů mají negativní vliv na organizaci předškolního vzdělávání.
- Příležitost ke zlepšení je v hodnocení vlastních vzdělávacích pokroků dětmi a žáky, vytváření prostoru pro vlastní názor a jeho obhajobu a vnímání úspěchu ostatních.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uplatňovat právní předpisy při organizování předškolního vzdělávání.
- Zařazovat do vzdělávání sebehodnocení a vzájemné hodnocení podle možností a schopností dětí a žáků.
- Zařazovat v mateřské škole hudební činnosti podporující rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie.
- Zajistit provozního zaměstnance v době provozu mateřské školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, předškolní vzdělávání a zájmové vzdělávání, účinné k termínu inspekce
2. Školní řády ZŠ a MŠ a vnitřní řády školní družiny a školní jídelny, účinné k termínu inspekce
3. Třídní knihy ZŠ a MŠ a přehledy výchovně vzdělávací práce, rozvrhy vyučovacích hodin ZŠ, školní rok 2022/2023 k termínu inspekce
4. Záznamy z pedagogické rady ZŠ a MŠ, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
5. Personální dokumentace (jmenování ředitele školy, doklady o dosažené kvalifikaci učitelů, o jejich dalším vzdělávání, pracovní smlouvy, rozvržení přímé pedagogické činnosti, plán dalšího vzdělávání), školní roky 2021/2022 a 2022/2023, účinné k termínu inspekce
6. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
7. Školní matrika ZŠ, MŠ a školní družiny včetně dokladů o přijímání dětí, žáků a účastníků ke vzdělávání, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
8. Pedagogická diagnostika dětí, školní rok 2022/2023 k termínu inspekce
9. Evaluační materiály (hodnocení po ukončení tematických celků, záznamy z hospitační činnosti, externí testování), školní rok 2022/2023 k termínu inspekce
10. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, k termínu inspekce
11. Informace o škole (zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy), účinné k termínu inspekce
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2451/16-S, z 31. října 2016
13. Ekonomická dokumentace školy (finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022, závazné ukazatele rozpočtu za rok 2022, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2022)
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (knihy úrazů, poučení o bezpečnosti), školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Puterová, školní inspektorka

Bc. Marcela Jüstelová, kontrolní
pracovnice

V Praze 19. května 2023